

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

תורה – במדבר פרק ל'

(ח) וְשָׁמַע אִישָׁה בְּיוֹם שָׁמְעוּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וְאָסְרָה אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יִקְמוּ: (ח) וְשָׁמַע אִישָׁה בְּיוֹם שָׁמְעוּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ וְקָמוּ נְדָרֶיהָ וְאָסְרָה אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יִקְמוּ: (ח) וְשָׁמַע בְּעֵלָה בְּיוֹמָא דְשָׁמַע וְיִשְׁתַּוֶּק לָהּ וְיִקְוֹמוּן נְדָרָא וְאָסְרָהּ דִּי אָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ יִקְוֹמוּן:

(ט) וְאִם בְּיוֹם שָׁמַע אִישָׁה יָנִיא אוֹתָהּ וְהִפְרָ אֶת נְדָרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא שְׁפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וְיִהְיֶה יִסְלַח לָהּ: (ט) וְאִם בְּיוֹם שָׁמַע אִישָׁה יָנִיא אוֹתָהּ וְהִפְרָ אֶת נְדָרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ וְאֵת מִבְטָא שְׁפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ וְיִהְיֶה יִסְלַח לָהּ: (ט) וְאִם בְּיוֹמָא דְשָׁמַע בְּעֵלָה אֶעְדִּי יִתָּהּ וּבִטְלָ יֵת נְדָרָהּ דִּי עָלָה וְיֵת פְּרוּשׁ סְפוּתָהּ דִּי אָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ וּמִן קָדָם יִי יִשְׁתַּבֵּי לָהּ:

(י) וְנָדַר אֶלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כָּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יִקְוֹם עָלֶיהָ: (י) וְנָדַר אֶלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כָּל אֲשֶׁר אָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יִקְוֹם עָלֶיהָ: (י) וְנָדַר אֶרְמְלָא וּמִתְרַבָּא כָּל דִּי אָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ יִקְוֹם עָלָהּ:

(יא) וְאִם בֵּית אִישָׁה נְדָרָהּ אוֹ אָסְרָה אָסַר עַל נַפְשָׁהּ בְּשִׁבְעָה: (יא) וְאִם בֵּית אִישָׁה נְדָרָהּ אוֹ אָסְרָה אָסַר עַל נַפְשָׁהּ בְּשִׁבְעָה: (יא) וְאִם בֵּית בְּעֵלָה נְדָרַת אוֹ אָסְרַת אָסַר עַל נַפְשָׁהּ בְּקִיּוּם:

כ"א

(ח) וְשָׁמַע אִישָׁה וּגְו' – הָרִי לָךְ שָׁחַם קִיִּים הַזֶּעַל שְׁחָח קִיִּים: (ח) וְהִפְרַת נְדָרָהּ אֲשֶׁר עָלֶיהָ – יִכּוֹל לִפְנֵי לָא הִפְרַת חַזַּב ת"ל זְנַעוּרִיָּה בֵּית חַזִּיָּה כָּל שְׁזַנַּעוּרִיָּה זְנַעוּרִיָּה חַזִּיָּה הִיא (קִידוּשִׁין ג): (י) כָּל אֲשֶׁר חָסְרָה עַל נַפְשָׁהּ יִקְוֹם עָלֶיהָ –

לפי שאינה לא זכרות חז ולא זכרות זעל ובאלמנה מן הנשואין הכתוב מדבר. חזל אלמנה מן האירוסין מת הזעל נתרוקנה וחזרה לזכות האב: (יא) ואם בית אישה נדרה – זנשואה הכתוב מדבר:

נביא – יהושע פרק יג' כא'–כד'

(כא) וְכָל עָרֵי הַמִּישָׁד וְכָל מַמְלָכוֹת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר מֶלֶךְ בְּחָשְׁבוֹן אֲשֶׁר הִפָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ וְאֵת נְשִׂאֵי מְדִיָן אֵת אֹוִי וְאֵת רָקֵם וְאֵת עֹזֵר וְאֵת חוּר וְאֵת רַבֵּעַ נְסִיכֵי סִיחֹן יִשְׁבֵי הָאֲרָזִי: (כא) וְכָל קְרוּי מִיִּשְׂרָאֵל וְכָל מַלְכוּת סִיחֹן מֶלֶכָא דַּאֲמוּרָאָה דְמֶלֶךְ בַּחֲשָׁבוֹן דְמַחַא מֹשֶׁה יִתִּיהָ וְיֵת רַבְרָבִי מְדִיָן יֵת אֹוִי וְיֵת רָקֵם וְיֵת עֹזֵר וְיֵת חוּר וְיֵת רַבֵּעַ רַבְרָבִי סִיחֹן יִתְבֵי אֲרַעֵא:

(כב) וְאֵת בְּלַעַם בֶּן בְּעוּר הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֲרָב אֵל חַלְלִיהֶם: (כב) וְיֵת בְּלַעַם בַּר בְּעוּר קְסָמָא קְטָלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּחֲרָבָא עַל קְטִילִיהוּן:

(כג) וְיִהִי גְבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן וְגְבוּל זֹאת נְחֻלַת בְּנֵי רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחוֹתֵם הָעָרִים וְחַצְרֵיהֶן: (כג) וְהוּהוּ תַחֹם בְּנֵי רְאוּבֵן יִרְדְּנָא וְתַחֲמוּמִיָּה דַּא אַחֲסַנְתַּ בְּנֵי רְאוּבֵן לְזִרְעֵיהֶן קְרוּיָא וּפְצַחִיהוּן:

(כד) וְיִתֵּן מֹשֶׁה לְמִטָּה גֹד לְבְנֵי גֹד לְמִשְׁפְּחוֹתֵם: (כד) וְיִהִב מֹשֶׁה לְשִׁבְטָא דְגֹד לְבְנֵי גֹד לְזִרְעֵיהֶן:

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

כתובים – תהילים פרק מד' ח'–יא'

- (ח) **כִּי הוֹשַׁעְתָּנוּ מִצָּרֵינוּ וּמִשְׁנֵאֵינוּ הַבִּישׁוֹת:** (ח) ארום פרקתנא ממעיקנא ומשנאנא איתיתא עלויהון בהתא:
 (ט) **בְּאַלְהִים הִלְלָנוּ כָּל הַיּוֹם וְשִׁמְךָ לְעוֹלָם נוֹדָה סֵלָה:** (ט) במימרא דיי אנן משבחין כל יומא ושמןך נודי לעלמי עלמין:
 (י) **אִף זַנְחַת וַתְּכַלִּימְנוּ וְלֹא תֵצֵא בְּצַבָּאוֹתֵינוּ:** (י) לחוד אשליתא ואכספתנא ולא תשרי שכנתך בחלונא:
 (יא) **תְּשִׁיבֵנוּ אַחֲזֹר מְנִי צָר וּמִשְׁנֵאֵינוּ שָׁסוּ לָמוֹ:** (יא) אחזרתנא קדל קדם מעיקא ומשנאנא כבשו לנא:

רש"י

- (י) אף זנחת ותכלימנו – אף אם חתה (יא) תשיבנו אחור – לשון הוה הוא. שסו למו – כזזו נכסינו איש לו: –

משנה – פסחים פרק ח'

(א) **הָאִשָּׁה בְּזִמְנָא שְׁהִיא בְּבֵית בַּעְלָהּ, שְׁחַט עֲלֶיהָ בַּעְלָהּ וְשַׁחַט עֲלֶיהָ אָבִיהָ, תֹּאכַל מִשָּׁל בַּעְלָהּ. הִלְכָה רְגֵל רִאשׁוֹן לַעֲשׂוֹת בְּבֵית אָבִיהָ, שְׁחַט עֲלֶיהָ אָבִיהָ וְשַׁחַט עֲלֶיהָ בַּעְלָהּ, תֹּאכַל בְּמִקּוֹם שְׁהִיא רוֹצֶה. יתום שְׁשַׁחְטוּ עֲלָיו אֶפְטְרוּפְסִים, יֹאכַל בְּמִקּוֹם שְׁהוּא רוֹצֶה. עֶבֶד שֶׁל שְׁנֵי שְׁתַּפְּיִן לֹא יֹאכַל מִשָּׁל שְׁנֵיהֶן. מִי שְׁחַצְיוֹ עֶבֶד וְחַצְיוֹ בֶּן חוֹרִין, לֹא יֹאכַל מִשָּׁל רְבוֹ:**

רע"ב – (א) תאכל משל בעלה – כל זמן שלא פירשה שדעתה בשל אביה, דמסתמא דעתה למנות על של בעלה: רגל הראשון – שלאחר נשואיה, שכן דרך הנשואות ללכת לבית אביהן: תאכל במקום שהיא רוצה – וכגון שאינה רדופה עד הנה ליכך לבית אביה תדיר, הלכך מספקא לן בהי ניחא לה: אפטרופסים – יתום שהיו לו שני אפטרופסין והמנוהו זה על פסחו וזה על פסחו: לא

(ב) **הָאוֹמֵר לְעֶבְדוֹ, יֵצֵא וְשַׁחֲטָה עֲלֵי אֵת הַפֶּסַח, שְׁחַט גְּדִי, יֹאכַל. שְׁחַט טְלָה, יֹאכַל. שְׁחַט גְּדִי וְטְלָה, יֹאכַל מִן הָרִאשׁוֹן. שְׁכַח מָה אָמַר לוֹ רְבוֹ, בֵּייעַד יַעֲשֶׂה, יִשְׁחֹט טְלָה וְגְדִי וַיֹּאמֶר, אִם גְּדִי אָמַר לִי רְבִי, גְּדִי שְׁלוֹ וְטְלָה שְׁלִי. וְאִם טְלָה אָמַר לִי רְבִי הִטְלָה שְׁלוֹ וְגְדִי שְׁלִי. שְׁכַח רְבוֹ מָה אָמַר לוֹ, שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרֵפָה, וּפְטוּרֵיהֶם מִלְּעֲשׂוֹת פֶּסַח שְׁנֵי:**

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

לה כגון שהלך העבד אלל רועה הרגיל אלל רבו ורואה בתקנתו, ואומר לו, אלס גדי אלמר לך רבך גדי שלו וטלה שלך על מנת שאין לרבך רשות זו, לכהאי גוונא קנה העבד. לזי לזו הכי מה שקנה עבד קנה רבו ונמלאו שניהם של רבו: ופטורים מלעשות פסח שני – לזע"ג לשניהם יולאים לבית השריפה ואינו נאלצין מפני שאין המנווין ניכרים, מיהו שחיטה וזריקה מעלייתא היא, חדא אהאי וחדא אהאי דקמי שמיא גליא:

רע"ב – (ב) שחט גדי יאכל – רבו ממנו. וזע"ג דבכל שאר פסחים רגיל תדיר בטלה, כיון דלא פירש לו, עליה סמך: יאכל מן הראשון כיון דליכא קפידא, דבראשון ילאו ידי חובתו. אבל אינשי דעלמא דקפדי, לא יאכל מן הראשון ולא מן השני, דקיימא לן אין נמנין על שני פסחים כאחד לאכול איזה מהם שיראה, לזין ברירה, וכי בעי למיכל מהאי, דלמא בשעת שחיטה לא הוה דעתיה עליה: שח מה שאמר – שפירש לו גדי או טלה. וזה שכתב: וטלה שלי – בגמרא מוקי

(א) האומר לבניו, הריני שוחט את הפסח על מי שיעלה מכם ראשון לירושלים, בין שהכניס הראשון ראשו ורבו, זכה בחלקו ומזכה את אחיו עמו. לעולם נמנין עליו עד שיהא בו כזית לכל אחד ואחד. נמנין ומושבין את ידיהן ממנו עד שישחוט. רבי שמעון אומר, עד שיזרוק עליו את הדם:

יזכו אחריו על ידו: עד שיזרק הדם – לעולם יכול לימשך אפילו אחר שחיטה עד שיזרק הדם. ומודה ר' שמעון לזין נמנין אלל עד שישחוט – ואין הלכה כרבי שמעון:

רע"ב – (ג) על מי שיעלה ראשון לירושלים – כדי לזרז קאמר שיזרז כל אחד להיות ראשון, ומיהו כל בניו המנה על הפסח, אלל שאותו שיעלה ראשון יזכה ראשון וכל אחיו

(ד) הממנה עמו אחרים בחלקו, רשאיין בני חבורה לתן לו את שלו, והוא אוכל משלו, והן אוכלין משלהן:

שזין בני חבורה מתרצים להיות כל אלו הדעות בחבורתו. ואית ליה להאי תנא פסח נאכל בשתי חבורות:

רע"ב – (ד) הממנה אחרים על חלקו – אחד מבני חבורה שהמנה אחרים על חלקו, בלא דעת חבורה: רשאיין בני חבורה לומר לו – טול את שלך ולא ואכול אתה וחברך,

(ה) זב שראה שתי ראיות, שוחטין עליו בשביעי. ראה שלש, שוחטין עליו בשמיני שלו. שומרת יום כנגד יום, שוחטין עליה בשני שלה. ראתה שני ימים, שוחטין עליה בשלישי. והזבה שוחטין עליה בשמיני:

למיכל לאורתא שוחטים עליו וזע"פ שלא העריב שמשו: ראה שלש – לא חזי למיכל עד דמייתי כפרה: שוחטין עליו – אלס חל שמיני שלו דערב פסח אפילו לא הביא כפרתו, והוא שנתן קרבנותיו לבית דין: שומרת יום כנגד יום – הרואה תוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה, דבעיא לספור יום המחרת. שוחטין עליה ביום הספירה, לכיון ספירה מקלת היום מותרת לטבול, וזע"פ שמחוסרת הערב שמש שוחטין עליה: והזבה – שראתה שלשה ימים רלופים בתוך אחד

רע"ב – (ה) זב שראה שתי ראיות – שטמא טומאת שבעה ואין טעון קרבן: שוחטין עליו – וזע"פ שלא העריב שמשו. והוא שטבל בשעת השחיטה דהא חזי למיכל לאורתא. דדוקא טמא מת שחל שביעי שלו דארבעה עשר נדחה לפסח שני אף על גב דחזי למיכל לאורתא, כדכתבי (במדבר טו) ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח ביום ההוא, ביום ההוא לא היו יכולים, הא לערב היו יכולים לאכול בפסח, ונדחו לפסח שני. אבל שאר טומאות אי חזי

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

עשר יום, ורכיכה לספור שבעה נקיים ולהביא קרבן, שוחטין עליה בשמיני:

(ו) האונן, והמפקח את הגל, וכן מי שהבטיחוהו להוציאו מבית האסורים, והחולה והזקן שהן יכולין לאכול בזית, שוחטין עליהן. על בלן אין שוחטין עליהן בפני עצמן, שמא יביאו את הפסח לידי פסול. לפיכך אם ארע בהן פסול, פטורין מלעשות פסח שני, חוץ מן המפקח בגל שהוא טמא מתחלתו:

דשארית ישראל לא ידברו כזו. ואם בית האסורים בתוך ירושלים אפילו בידי נכרים שוחטין עליהם בפני עצמן, לאפשר דמעיילי לפסח בבית האסורים ואכלי ליה התם. וחולה וזקן אין שוחטים עליהם בפני עצמן, שמא יכבד עליהם החולי ולא יוכלו לאכול כזית: לפיכך – הואיל ובשעת שחיטה ראויין היו ונזרק הדם עליהם, אם אירע בהם פסול כמו שאמרנו, פטורקים מלעשות פסח שני: חוץ מן המפקח בגל – ונמלא מת תחתיו, שרריך לעשות פסח שני: שהיה טמא מתחלתו – קודם שחיטה, שהרי האהיל על הטומאה משעה שהתחיל לפקח. והוא שהיה הגל עגול דודאי האהיל עליו מתחלה, אבל אם היה הגל ארוך שמא בשעת שחיטה עדיין לא האהיל על הטומאה ופטור מלעשות פסח שני:

(ז) אין שוחטין את הפסח על היחיד, דברגי רבי יהודה. ורבי יוסי מתיר. אפלו חבורה של מאה שאין יכולין לאכול בזית, אין שוחטין עליהן. ואין עושין חבורת נשים ועבדים וקטנים:

כזית, אין שוחטין עליהם. והלכה כר' יוסי: אין עושין חבורת נשים ועבדים – לשחוט פסח. נשים ועבדים בחבורה אחת משום הרגל עצירה. ולא קטנים ועבדים בחבורה אחת משום פריאותא דמשכב זכור. אבל נשים ועבדים, כל חדא בלנפי נפשה עושין:

(ח) אונן טובל ואוכל את פסחו לערב, אבל לא בקדשים. השומע על מתו, והמלקט לו עצמות, טובל ואוכל בקדשים. גר שנתגר בערב פסח, בית שמיאי אומרים, טובל ואוכל את פסחו לערב. ובית הלל אומרים, הפורש מן הערלה פפורש מן הקבר:

לילה מותר. וטבילה בעי, מתוך שנאמר עד עכשיו בקדשים אכרוהו רבן טבילה. אבל לא אכיל אונן בשאר קדשים לערב, דאנינות

רע"ב – (ו) האונן – כל זמן שלא נקבר המת קרוי אונן, ולאחר שנקבר כל יום המיתה הוא קרוי אונן, ולילה שלאחריו הוא אונן מדרבנן, ולא העמידו דבריהם במקום כרת גזי פסח, הלכך שוחטין עליו ללאורחא חזי: והמפקח בגל – שנפל על אדם ואין ידוע אם ימלאנו חי או מת. שוחטין עליו דבחזקת טהרה עומד עד שיוודע שנטמא: שוחטין עליהם – בחבורת אחרים: שמא יביאוהו לידי פסול – שמא יטמא אונן למתו מתוך טרדו – ומפקח גל שמא ימלאנו מת ונמלא שהאהיל על הטומאה. והחבוש שמא לא יאל. ובחבוש בבית האסורים שלא נכרים מיירי שאע"פ שהבטיחוהו, שמא לא יוציאוהו. אבל חבוש על ידי ישראל כגון לכופו להוציא אשה פסולה או לשלם ממון, שוחטין עליהם אפילו בפני עצמן, אם הבטיחוהו להוציא,

רע"ב – (ז) אין שוחטין את הפסח ביחיד – דכתיב (דברים טז) לא תוכל לזבוח את הפסח וגו', כלומר ביחיד: אפילו חבורה של מאה – ר' יוסי קאמר לה, כלומר לא תליא מלתא אלא באכילה, יחיד ויכול לאכול כזית שוחטין עליו. מאה ואין כל אחד מהם יכולין לאכול

רע"ב – (ח) אונן טובל ואוכל פסחו לערב – דאין אנינות מן התורה אלא ביום, שנאמר (ויקרא י) ואכלתי חטאת היום, יום אכור,

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

זעיר נכרי שכל זיוס ארבעה עשר, זבית הלל סברי גזירה שמה יטמא לשנה הזאה ויאמר אשתקד לא טהרתי מכל טומאה עד יום ערב פסח שטבלתי ואכלתי, השתא נמי אטבול ואוכל, ולא ידע לאשתקד נכרי הוה ולא מקבל טומאה, עכשיו ישראל הוה ומקבל טומאה – זבית שמאי סברי לא גזרינן. אכל ערל ישראל כגון שמתו אחיו מחמת מילה, זבירי הכל טובל ואוכל פסחו לערלב, ולא גזרינן ערל ישראל אטו ערל נכרי:

לילה אסורה מדרבנן. ולגזי פסח לא העמידו זביריהם זמקום כרת. אכל אכילת שאר קדשים עשה זעלמא הוה, ואכלו אותם אשר כופר זהם (שמות כט): השומע על מהו – יום שמועה הוה אונן דרבנן. וכן מי שלקטו לו עלמות אביו ואמו אמרינן זמסכת מועד קטן, מתאכל עליהם כל אותו היום ולערב אין מתאכל עליהם: טובל ואוכל בקדשים לערב – לאפילו יום גופיה מדרבנן הוה: כפורש מן הקבר – וזריך הזאה שלישי אציעי. ולא נחלקו זית שמאי זבית הלל אלא

גמרא – פסחים דף פז' ע"א

תאכל במקום שהיא רוצה: גמרא שמעת מינה יש ברירה מאי רוצה בשעת שחיטה ורמינהו אשה רגל הראשון אוכלת משל אביה מכאן ואילך רוצה אוכלת משל אביה רוצה משל בעלה לא קשיא כאן ברדופה לילך כאן בשאינה רדופה דכתיב אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום ואמר רבי יוחנן ככלה שנמצאת שלימה בבית חמיה ורדופה לילך להגיד שבה בבית אביה כדכתיב והיה ביום ההוא נאם ה' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי אמר רבי יוחנן ככלה בבית חמיה ולא ככלה בבית אביה אחות לנו קטנה ושדים אין לה אמר רבי יוחנן זו עילם שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמוד אני חומה ושדי כמגדלות אמר רבי יוחנן אני חומה זו תורה ושדי כמגדלות אלו תלמידי חכמים ורבא אמר אני חומה זו כנסת ישראל ושדי כמגדלות אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב מאי דכתיב אשר בנינו כנטעים מגדלים בנעוריהם בנותינו כזוית מחטבות תבנית היכל אשר בנינו כנטעים אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא בנותינו כזוית אלו בתולדות ישראל שאוגדות פתחיהן לבעליהן וכן הוא אומר ומלאו כמזרק כזוית מזבת איבעית אימא מהכא מזוינו מלאים מפיקים מזן אל זן מחטבות תבנית היכל אלו ואלו מעלה עליהן הכתוב כאילו נבנה היכל בימיהן:

רש"י על הגמרא

שפיר איזדריק עלה דהאי אתתא: זשעת שחיטה – ששאלנו את פיה זשעת שחיטה, ואמרה זזה אני רואה: אוכלת משל אביה –

שמעת מינה יש זכירה – קסלקא דעתך ממקום שהיא רואה זשעת אכילה קאמר, ואמרינן הזכר זשחיטה וזריקה דהאי פסח

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

ומשפט: ושדי אלו תלמידי חכמים – המניקין אחרים, כשדיים הללו: כמגדלות – שמגינין על הדור: כנטיעים – נטיעות יונקות שלא נתקלקלו עדיין, ולא אירע בהן שבר: שאוגדות פתחיהן לזעליהן – סותמות פתחיהן עד שמזדקקות לזעליהן ואינן נזעלות לאחרים, לשון אחר שמגידות פתחיהן של נדה לזעליהן לפרוש מהן, ואף על פי שתאוותן רבה: וכן הוא אומר ומלאו כמזרק כזויות מזבח – מה זויות להסם כתיב זהו ומלאו הכא נמי זנותינו כזויות, על ידי שמתמלאות תאוה ואין נזקקות אלא עד שיבואו זעליהן: כאילו נזנה היכל זימיהן – דהכי משמע מחוטבות זבנות היכל, תזנית לשון זנין:

מן הסתם: מתניתין בשאינה רדופה – לילך תמיד לבית אביה, לבית בעלה חביב לה, הלכך, כל שאר הרגלים ודאי שייכא בתריה, ורגל ראשון ספק, וברייתא ברדופה, הלכך, רגל הראשון ודאי בתר אביה, מכאן ואילך ספק: כמואלת שלום – נתחזבתי עליו, ונמאלתי שלימה לו: להגיד שזחה – היאך מקובלת היא לבית חמיה: ושדים – להניק אחרים: אין לה – שאין הנאה ממנה: זו עולם – שהיה זה דניאל, שנאמר (דניאל ח) ואני (דניאל הייתי) בששן אשר זעילם המדינה, וזכה ללמוד ולא רבץ תורה בישראל, אבל בזל גידלה עזרא הסופר, דכתיב (עזרא ז) (הוא) הכין לבבו לדרוש (בתורת) ואת תורת ה' (ולעשות) וללמד בישראל חק

זוהר – ויגש דף ר" ע"א

רבי חייא פתח, (ישעיה טו) שִׁמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כֹּל אוֹהְבֶיהָ שִׁישׁוּ אֶתְהָ מְשׁוֹשׁ וְגו'. תא חזי, פד אתחרב בי מקדשא וגרמו חובין, ואתגלו ישראל מארעא, אסתלק קודשא ברין הוא לעילא לעילא, ולא אשגח על חרוב בי מקדשא, ועל עמיה דאתגלו, ובדין שכינתא אתגלייא עמהון: פד נחת, אשגח על ביתיה דאתוקד, אסתכל על עמיה וְהָא אֲתַגְלִי. שאל על מטרוניתא ואתתרכת. פדין ויקרא ה' אלהים עבאות ביום ההוא לבכי ולמספד ולקרחה ולחגר שק. וְהָיָא גַם הָיָא מַה פְּתִיב בָּהּ, (יואל א) אֲלֵי כַּבְתּוּלָה חֲגַרְת שֶׁק עַל בְּעַל נְעוּרֶיהָ. כְּמָא דְאֵת אָמַר כִּי אֵינְנָהּ, בגין דאסתלק מינה, ואשתכח פירוהא:

ואפילו שמיא וארעא, בלהו אתאבלו, דכתיב, (ישעיה נ) אֲלַבִּישׁ שָׁמַיִם קְדָרוֹת וְשֶׁק אֲשִׁימַם כְּסוּתָם. מלאכי עלאי בלהו אתאבלו עליה, דכתיב, (ישעיה לג) הוּן אֲרָאִלְם צַעְקוּ חֲצָה מְלָאכֵי שְׁלוֹם מִר יִבְכְּיוּן. שמשא וסיהרא אתאבלו וחשכו נהוריהון. דכתיב, (ישעיה יג) חֲשֶׁךְ הַשָּׁמַשׁ בְּצֵאתוֹ וְגו', וכלא עלאי ותתאי, בבו עליה (דף ר" ע"ב) ואתאבלו. מאי טעמא, בגין דשלתא עליה סטרא אחרא, דשלתא על ארעא קדישא:

ובגין פד, פיון דמלכו קדישא, מלכות שמים אתפפיא, ומלכות חייבא (אחרא) אתגבר. (כדין) אית ליה לכל פד נש, לאתאבלא עמה, ולא אתפפיא עמה. ובגין דכד איהי יזדקפא, ועלמא יתחדי, יתחדי איהו בהדה. דכתיב, (ישעיה טו) שִׁישׁוּ אֶתְהָ מְשׁוֹשׁ כֹּל הַמְּתַאֲבְלִים עֲלֶיהָ:

חק לישראל – פרשת מטות יום ב'

הלכה – הרמב"ם הלכות תפילה פרק י"א'

(כ) כשם שמותר להם למכור בית הכנסת כך נותנין אותו במתנה שאילו לא היה להם לציבור הנייה במתנה זו לא נתנוהו אבל לא משכירין אותו ולא ממשכנין אותו וכן כשסותרין בתי כנסיות לבנותן מותרין למכור ולהחליף ולתת במתנה הלבנים והעצים והעפר שלהן אבל להלוותן אסור שאין הקדושה עולה מהן אלא בדמים או בהנייה שהיא כדמים:

(כא) רחובה של עיר אע"פ שהעם מתפללין בו בתעניות ובמעמדות מפני שהקיבוץ רב ואין בתי כנסיות מכילין אותן אין בו קדושה מפני שהוא עראי ולא נקבע לתפלה וכן בתים וחצרות שהעם מתקבצין בהם לתפלה אין בהם קדושה מפני שלא קבעו אותם לתפלה בלבד אלא עראי מתפללים בהן כאדם שמתפלל בתוך ביתו:

לע"נ

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גד גבריאל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה
בת שמואלה, דניאלה פורטונה בת רחל, צדיקה בת שרה ז"ל.